

MKS ŞƏRAİTİNDƏ KƏND TƏSƏRRÜFATI MÜTƏXƏSSİSLƏRİNƏ KİTABXANA XİDMƏTİNİN TƏKMİLLƏŞDİRİLMƏSİ MƏSƏLƏLƏRİ

Hazırda respublikamızın həyatında baş verən ciddi dəyişikliklər cəmiyyətin bütün sahələrini əhatə etmişdir.

Xüsusi qeyd edilməlidir ki, bu gün özünün müstəqilliyini qazanmış, demokratiya yolunda və bazar iqtisadiyyatı şəraitində inamla irəliləyən Azərbaycan xalqının əsrlərdən bəri inkişaf edən çox qədim və zəngin mədəniyyəti vardır. Xalqın yaratmış olduğu həmin mədəniyyət çərçivəsində mənəvi sərvətimizin dəyərli bir hissəsi olan kitab və kitabxanalar Azərbaycan xalqının tarixində mütərəqqi rol oynamışdır.

1996-cı ilin iyul ayında respublika hökuməti «Azərbaycan Respublikasında kitabxana işinin vəziyyəti və onu yaxşılaşdırmaq tədbirləri haqqında» qərar qəbul etdi. Nazirlər Kabinetinin bu qərarında kitabxana işinin təşkili, kitabxanaların maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi, kitabxanaçı kadrlardan düzgün istifadə edilməsi işində olan nöqsanlar və çatışmazlıqlar göstərilir.

Respublikamızda kitabxana şəbəkələrinin nizama salınması və istifadəsi işində ciddi qayda yaratmaq üçün 1998-ci ilin dekabr ayının 29-da Respublikanın prezidenti Heydər Əliyev «Kitabxana işi haqqında» Azərbaycan Respublikasının qanununu təsdiq etmişdir.

Bu qanun Azərbaycan Respublikasında kitabxana işi sahəsində dövlət siyasətinin əsas prinsiplərini kitabxana işinin və kitabxana sisteminin ümumi əsaslarını, kitabxana fondlarının formalaşdırılması və mühafizəsi tələblərini, kitabxanaların maliyyələşdirilmə mənbələrini, kitabxanalardan istifadə sahəsində vətəndaşların hüquq və vəzifələrini, kitabxana işi sahəsində beynəlxalq əməkdaşlığı prinsiplərini müəyyən edir (8).

Xalqın mənəvi zəkası, tarixi, yaddaşı, bəşəri biliklərin qızıl fondu sayılan kitabxanalar müasir elmi tərəqqinin aparıcı qüvvələrindən biri kimi elmi - informasiya və mədəni tərbiyə işinə səmərəli təsir göstərən bir sosial institut səviyyəsində hazırkı şəraitdə daha ardıcıl fəaliyyət göstərməlidir (1., s.30).

Azərbaycan Respublikasının müstəqillik əldə etdiyi indiki dövrdə də kitabxanalara təkcə mədəniyyətin əsası kimi deyil, eləcə də orada

toplanmış informasiya ehtiyatlarına iqtisadiyyatın və siyasətin əsası kimi baxılır (6).

Hazırkı dövrdə kitab, kitabxana və cəmiyyət problemi bilavasitə xalqın tərəqqisinin əsas amillərindən biri olduğundan, o əhalinin çap əsərlərindən ictimai istifadəsinin mühüm vasitəsi kimi meydana çıxıb. Cəmiyyət necədirsə, onun kitabxanası da özünəməxsus olmalı, ona xidmət etməlidir. Cəmiyyətin tələbatına xidmət etmək bilavasitə kitabxananın fəaliyyətində, bu fəaliyyətin təzahür forması olan kitabxana işində özünü göstərir (5, S.9).

İndiki şəraitdə oxuculara xidmət işinin təşkilinə sistem halında yanaşmadan, bu sistemin bütün vəsilələrində bir-biri ilə bir-birini tamamlayan ardıcılığı gözləmək şərti ilə işi lazımi şəkildə təşkil etmədən müasir oxucunun tələb və sorğularına cavab vermək mümkün deyildir. Oxucuya xidmət prosesində sistemli yanaşma onun elmi əsaslar üzərində qurulmasına səbəb olur. Bunların həyata keçirilməsində isə kütləvi kitabxanaların mərkəzləşdirilməsi böyük əhəmiyyətə malik olmuşdur. Mərkəzləşdirmənin həyata keçirilməsi ilə əlaqədar kütləvi kitabxana şəbəkəsinin və digər kitabxanaların köklü şəkildə yenidən təşkili, kitabxanaların məlumat fəaliyyətinin inkişafı ilə əlaqədar olaraq onların funksiyalarının əhəmiyyətli dərəcədə genişlənməsi kütləvi kitabxana fondlarının formalaşmasına yanaşmanın əsaslı şəkildə dəyişməsi, elmi-metodiki fəaliyyətinin əlaqələndirilməsinin daha da möhkəmləndirilməsi, kitabxanaşünaslıq və bibliografiyanın mühüm sahələrinə dair elmi - tədqiqat işlərinin genişləndirilməsi (4, s.5) və s. daha çox diqqəti cəlb edir.

Onu da qeyd etmək lazımdır ki, hər bir mərkəzləşmiş kitabxana sisteminin fəaliyyətinin səmərəliliyi oxuculara xidmət işinin təkmilləşdirilməsi ilə ölçülür. Kitabxana işində elmi-metodiki və təşkilati baxımdan həyata keçirilən hər bir mütərəqqi tədbir oxuculara xidmət işinin keyfiyyətinin yüksəldilməsi ilə nəticələnmişdir. Bu baxımdan yazılan məqalə mühüm elmi təcrübə əhəmiyyətə malik olub, Abşeron rayon MKS-nin son illərdəki iş təcrübəsi əsasında işlənmişdir.

Abşeron rayonu 1940-cı ildə təşkil edilmişdir. Sahəsi 1361 kv.m-dir. Əhalisi 87.9 min nəfərdir (10). Əsasən sənaye rayonu olsa da rayonda südlük-ətlik istiqamətli maldarlıq, quşçuluq sənayesi, qoyunçuluq, tərəvəzçilik və üzümçülük istiqamətli kənd təsərrüfatı inkişaf etmişdir. Abşeron həmçinin, özünün zəfəranı, zeytunu, badamı, ənciri və şarı üzüm sortları ilə məşhurdur. Rayonda 83 kəndli-fermer təsərrüfatı fəaliyyət göstərir ki, bunun da 1277 nəfər üzvü vardır (2, s.92). Rayon Abşeron yarmadasının bir hissəsini, Cənubi, Mərkəzi, Şimali Qobustan və

Baş Qafqaz silsilələrinin cənub şərqdə davamında yerləşən alçaq dağları əhatə edir (2, S. 92).

«Bütün bu çətinliklərin aradan qaldırılmasında MKS-lərin böyük rolu var. Bu fikirdən belə çıxır ki, MKS-lər böyük möcüzələr yaratmaq imkanına malikdir.

Hal-hazırda respublikada demək olar ki, bütün inzibati rayonların sosial durumu ağır vəziyyətdədir, o cümlədən də Abşeron rayonunun atəşkəs rejimi saxlansa da, hələ də respublikanın üzərindən müharibə təhlükəsi sovuşmamışdır. Abşeron rayonu Ermənistanla sərhəd zonasından uzaqda yerləşsə də müharibənin ağır zərbələri bu rayondan da yan keçməmişdir. Belə ki, işğal olunmuş Azərbaycan rayonlarından qaçqın düşmüş soydaşlarımızın 10.356 nəfəri Abşeron rayonunda məskunlaşmışlar. Bu da rayonun iqtisadiyyatına, mədəniyyətinə və bütün sahələrinə öz mənfi təsirini göstərməyə bilməz. Bütün bu çətinliklərin aradan qaldırılmasında, rayon zəhmətkeşlərinə düzgün informasiya çatdırılmasında, gənclərin hərbi vətənpərvərlik və milli ruhda tərbiyə olunmasında rayon MKS-nin böyük rolu var. Rayonda gedən iqtisadi islahatlarla bağlı olaraq, rayon MKS-nin fəaliyyətində də müəyyən dəyişikliklər olmuşdur. Belə ki, rayonda geniş vüsət almış kəndli (fermer) təsərrüfatının yaradılması və genişlənməsi ilə əlaqədar olaraq kitabxanalar da öz fəaliyyətini bu sahə ilə əlaqələndirməyə çalışırlar.

Abşeron rayonunda Dövlət kütləvi kitabxanaları 1979-cu ildə mərkəzləşdirilmişdir. Hal-hazırda Abşeron rayon mərkəzi kitabxanasının 18 filialı və bir uşaq kitabxanası vardır ki, burada filiallar da daxil olmaqla 47 nəfər kitabxana işçisi fəaliyyət göstərir. Onlardan 8 nəfəri ali təhsilli, 39 nəfəri orta ixtisas təhsillidir (11, S.3).

Məlumdur ki, MKS-lərin fəaliyyəti, respublikada formalaşmış və müvəffəqiyyətlə fəaliyyət göstərən elmi-texniki məlumat sistemindən ayrı inkişaf edə bilməz. Kütləvi kitabxanaların yerini, hər bir ərazidə onların məlumat- bibliografya işinin istiqamətlərini düzgün müəyyənləşdirmək üçün müəssisə təşkilatlarında çalışan mütəxəssislərin məlumatlandırılmasının bütün kanallarını, həmçinin onlara daxil olan məlumatların xarakterini diqqətlə öyrənmək lazımdır. Bu, öz işinin xarakterinə görə daim yeni ədəbiyyatla tanış olmağı tələb edən, lakin digər kanallarla lazımi məlumatı ala bilməyən mütəxəssis kateqoriyalarına mərkəzi kitabxananın daha çox fikir verməsi üçün əsas rol oynayan ən mühüm cəhətdir.

Mərkəzi kitabxana tərəfindən xidmət göstərilən təsərrüfat rayonlarının iqtisadi problemləri eyni olmadığına görə, hər bir mərkəzi kitabxananın fəaliyyət göstərdiyi ərazidə çalışan mütəxəssislərin miqdarı və onların maraq dairələri eyni olmayacaqdır. Bu zaman eyni tipli müəssi-

sələrdə çalışan şəxsləri istisna etmək lazımdır. Təbiidir ki, Belə olan şəraitdə hər bir mərkəzi kitabxana yerləşdiyi təsərrüfat rayonunu xüsusiyyətlərini nəzərə alaraq mütəxəssislərə, o cümlədən kəndli (fermer) təsərrüfatı mütəxəssislərinə kitabxana xidməti təşkil edəcəkdir. Daha dəqiq desək mərkəzi kitabxananın yerləşdiyi rayonun təsərrüfat profili mərkəzləşmə şəraitində və ümumiyyətlə, fermer mütəxəssislərə kitabxana xidmətinin əsas xüsusiyyətlərini müəyyənləşdirən ən mühüm və birinci dərəcəli amil kimi çıxış edir. Məsələn, respublikamızın müxtəlif zonalarında yerləşən Daşkəsən və Abşeron rayonunun təsərrüfat fəaliyyətləri və profili bir-birindən əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənir. Buna görə də həmin rayonların MKS-lərinin kəndli (Fermer) təsərrüfatı mütəxəssislərinə kitabxana xidmətinin xüsusiyyətləri də bir-birindən fərqlənəcəkdir.

Qeyd etmək lazımdır ki, mərkəzləşmə şəraitində mütəxəssislərə kitabxana xidməti dedikdə, əsasən, MKS-nin məlumat və bibliografya işi nəzərdə tutulur. Bu sahədə MKS-nin əsas fəaliyyət istiqamətləri aşağıdakılardır:

- Məlumat-bibliografya aparatının (kataloqların, kartotekaların, məlumat və bibliografya nəşrləri fondunun, ödənilmiş arayışlar arxivinin) yaradılması;

- Məlumat bibliografya xidməti üzrə ədəbiyyatın üzə çıxarılması ilə bağlı olan oxucu sorğularının öyrənilməsi;

- Ayrı-ayrı oxucu qruplarını, təşkilat və müəssisələri, onları maraqlandıran mövzular üzrə ədəbiyyat haqqında məlumatla təmin edilməsi;

- Oxucular arasında bibliografik biliklərin təbliğ edilməsi (7, s.37).

Ümumiyyətlə, qeyd etmək lazımdır ki, mərkəzləşdirmə şəraitində mütəxəssislərə kitabxana xidmətinin təşkil edilməsinin nəzəri əsasları ixtisas ədəbiyyatında kifayət qədər işıqlandırılmışdır. Lakin bu nəzəri əsasların müəyyən iş təcrübəsində olduğu kimi istifadə edilməsi tamamilə qeyri-mümkündür.

Hər bir rayonun özünəməxsus təsərrüfat profili MKS-nin fermer mütəxəssislərə məlumat bibliografya xidmətinin spesifik xüsusiyyətlərini yaradır. Bu Abşeron rayon MKS-nin fəaliyyətində və topladığı iş təcrübəsində bir daha özünü büruzə verir.

Məlumdur ki, mütəxəssislərə kitabxana xidmətində bibliografik xidmət mühüm yer tutur və aparıcı rol oynayır. Abşeron rayon MKS-də kəndli fermer təsərrüfatı mütəxəssislərinə göstərilən bibliografik xidmət öz xarakterinə görə müxtəlifdir.

Çünki kütləvi kitabxanalar şəbəkəsinin mərkəzləşdirilməsi nəticəsində hər bir oxucuya daha rəngarəng formada, səmərəli şəkildə bibliografik xidmət üçün əsl şərait yaranmışdır. Rayon MKS-də oxuculara məlumat-bibliografiya xidməti məsələsi çoxcəhətli və rəngarəngdir ki, bu da oxucu tərkibinin müxtəlifliyindən irəli gəlir. Ona görə də MKS-də elə bir bibliografik xidmət sistemi yaratmaq lazımdır ki, təhsilindən və ixtisasından asılı olmayaraq, bütün oxucu qrupları ondan istifadə edə bilsinlər. Bu zaman mütəxəssis oxuculara məlumat-bibliografiya xidmətinin təşkilinə xüsusi fikir vermək lazımdır.

Abşeron rayon MKS-də məlumat bibliografiya xidməti metodiki- bibliografiya şöbəsi tərəfindən həyata keçirilir. Şöbə mütəxəssislərə məlumat- bibliografiya xidmətini iki başlıca istiqamət üzrə:

- A) Mütəxəssislərə sorğu-bibliografiya xidməti
- B) Bibliografik informasiya işini həyata keçirir

Qeyd etmək lazımdır ki, kitabxana mütəxəssislərə bibliografik xidmət göstərməzdən əvvəl onun sorğu və marağının xarakterini öyrənir. Buna görə də Abşeron rayon MKS-də fermer mütəxəssislərin sorğularının dəqiq öyrənilməsi onların kitaba olan tələblərinin hərtərəfli ödənilməsi və mütaliyəyə rəhbərlik məsələsi həmişə diqqət mərkəzindədir. Kitabxana yalnız mütəxəssisin hansı kitablarla maraqlandığını öyrənməklə kifayətlənmir, onların sorğularının xarakterini müəyyənləşdirən əsas səbəb və amilləri də öyrənir.

Abşeron rayon MKS-də müxtəlif mütəxəssis sorğularının müxtəlifliyə malik olan xüsusiyyətləri ayrı-ayrı qruplar üzrə öyrənilir. Buna uyğun olaraq kitabxananın xidmət etdiyi mütəxəssis oxucu kontingenti aşağıdakı qruplara ayrılmışdır:

- A) Mühəndislər və texniki işçilər
- B) Kənd təsərrüfatı işçiləri
- C) Həkimlər və tibb işçiləri
- Ç) Müəllimlər.

Ümumiyyətlə, kitabxanalarda mütəxəssislərə və digər oxucu qruplarına verilən arayışların aşağıdakı tipləri vardır:

1. Mövzu arayışı
2. Bibliografik arayış
3. Kitabxana arayışı
4. Faktik arayış (3).

Abşeron rayon MKS-də mütəxəssislərə verilən arayışların bu tiplərindən istifadə olunur. Kitabxananın əməkdaşları oxucuların sorğularına düzgün və dolğun cavab vermək üçün arayışlardan geniş istifadə edirlər. İşini öyrəndiyimiz MKS-lərdə mütəxəssislərə verilən arayışlar şifahi və yazılı şəkildə yerinə yetirilir.

Yuxarıda qeyd etdik ki, Abşeron rayon MKS-də mütəxəssislərin sorğularına verilən arayış tiplərindən biri mövzu arayışıdır. Göstərmək lazımdır ki, işini öyrəndiyimiz kitabxana sistemində hər gün onlarca mütəxəssis müxtəlif məzmunlu sorğularla kitabxanaya müraciət edirlər.

Kitabxana bu sorğuları ödəmək üçün müxtəlif bibliografik mənbələrdən, məlumat-bibliografiya fondundan, kataloq və kartotekalardan səmərəli şəkildə istifadə edir.

Qeyd etmək lazımdır ki, yeni təsərrüfat formalarının yaranması və inkişafı ilə əlaqədar olaraq kitabxanaya daxil olan kənd təsərrüfatı ilə bağlı mövzu sorğularının sayı ildən-ildə artır. Belə ki, 1999-cu ildə 37, 2000-ci ildə 41, 2001-ci ildə 40, 2002-ci ildə isə 58 yaxın mövzu arayışı verilmişdir (11).

Mütəxəssislərə məlumat işinin təşkilində əyani şəkildə məlumat verilməsi də xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Bu məqsədlə kitabxanada təşkil olunmuş mövzu kartotekaları, kitab sərgiləri, baxışlar və s. əyani məlumat vasitələrindəndir. Kitabxanada vaxtaşırı təşkil olunan yeni ədəbiyyata baxış müxtəlif bilik sahələri üzrə qruplaşdırılan yeni ədəbiyyatla oxucuları əyani şəkildə tanış edir. Mütəxəssis oxucular belə baxışlara gələrək, onları maraqlandıran mövzular üzrə yeni ədəbiyyatı sistemli qaydada izləmək imkanı qazanır. Abşeron rayon MKS-də yeni ədəbiyyata baxış əvvəllər ildə iki-üç dəfə keçirilirdisə, bazar iqtisadiyyatına keçdikdən sonra bu iş ildə bir dəfə ancaq keçirilir. Baxışa müxtəlif sahələrdə çalışan mütəxəssislər dəvət olunurlar.

MKS-nin oxucuları içərisində fermer mütəxəssislərin xüsusi çəkisi diqqəti daha çox cəlb edir. MKS-nin fermer mütəxəssislərə kitabxana xidmətinin səviyyəsi və müvafiq dövrlərdə ədəbiyyat verilişinin miqdarı aşağıdakı cədvəldə özünü parlaq şəkildə büruzə verir.

№	İllər	1999	2000	2001	2002
1.	MKS üzrə ümumi kitab ver.	276.91	293.20	271.56	294.40
2.	K/təsərrüfatına dair kitab ver.	8.96	11.69	11.36	14.44
3.	Oxucuların sayı	14.6	15.8	16.95	16.72

Cədvəl Abşeron rayon MKS-in 1999-2002-ci illər üzrə illik hesabatları əsasında tərtib edilmişdir.

Cədvəldən görüldüyü kimi əvvəlki illərə nisbətən 2002-ci ildə kənd təsərrüfatı üzrə kitab verilişi xeyli artmışdır. Bu isə mütəxəssis

oxucuların kitabxanaya oxucu sorğularının çox olması və kitabxanaya kənd təsərrüfatı üzrə yeni ədəbiyyatın daxil olması ilə bağlıdır.

MKS-nin məlumat fəaliyyəti praktiki təkmilləşdirmələr tələb edir. MKS şəraitində məlumat xidmətinin yüksəldilməsi, onların işinə mütəxəssislərin kompleks məlumatlanması sisteminin tətbiq edilməsi vasitəsilə həyata keçirilə bilər.

Kənd təsərrüfatına aid ədəbiyyatın təbliğində Abşeron rayon mərkəzi kitabxanasında və onun filiallarında ən çox sərəgilərdən istifadə olunur. Bu kitabxanada 1999-2002-ci illər arasında 10-a yaxın sərqi təşkil edilmişdir.

Abşeron rayon mərkəzi kitabxanasında və onun filiallarında hər bir sərqi təşkil olunduqda kitabdan əlavə kənd təsərrüfatına aid dövri nəşrlər, ixtiraçı və səmərələşdiricilər üçün mövzular, kənd təsərrüfatına dair bibliografik göstəricilər də verilir.

Nəticə olaraq demək lazımdır ki, müasir mərhələdə kəndli (fermer) təsərrüfatında kitabxana xidmətinin səmərəli təşkili günün aktual tələblərindən biridir. Respublikamızda kəndli (fermer) təsərrüfatlarının yaradılmasından az vaxt keçməsinə baxmayaraq, bu sahədə kitabxanalar müəyyən təcrübə əldə etmişlər.

Abşeron rayon MKS kəndli fermer təsərrüfatlarında çalışan mütəxəssislər, işçilər, eləcə də, kənd təsərrüfatı sahəsində təhsil alan tələbələr, yüzlərlə həvəskar, gülçü, bağçı, tərəvəzçilər və başqaları kitabxana- bibliografiya xidmətində müəyyən nailiyyətlər qazanmış və qabaqcıl iş təcrübəsi əldə etmişdir.

1999-2002-ci illərdə Abşeron rayon MKS-də kənd təsərrüfatı və bunlarla əlaqədar digər işçilərə kitabxana xidmətində mövcud işin bütün forma və üsullarından istifadə etmişdir. Bu sahədə aparılan işlər kənd təsərrüfatı ilə əlaqədar olan işçilərin peşə səviyyəsinin yüksəldilməsinə, siyasi mədəniyyətinin inkişafına və eləcə də onların ümumi dünyagörüşünün genişlənməsinə müsbət təsir göstərmişdir.

Rayon MKS-də aqro-sənaye problemi ilə əlaqədar tədbirlərin həyata keçirilməsi nəticəsində oxucular arasında kənd təsərrüfatı ədəbiyyatına maraq artmışdır. Bununla yanaşı, Abşeron rayon MKS-nin fəaliyyətində mütəxəssis oxuculara kitabxana xidməti sahəsində bir sıra nöqsanlar da özünü göstərməkdədir. Buna görə də mütəxəssis oxuculara kitabxana xidmətini daha da yaxşılaşdırmaq və təkmilləşdirmək üçün aşağıdakı tövsiyələrin verilməsi və yerinə yetirilməsi məqsədəuyğun hesab edilir.

1. MKS-nin vahid kitab fondunda kənd təsərrüfatına aid ədəbiyyat azlıq təşkil edir, hətta ildən-ildə azalır. Respublika kitabxana kollektoru öz fəaliyyətində bu istiqamətdə hələ də dönüş yaratmamışdır.

Bundan əlavə kənd təsərrüfatı problemlərinə dair nəşr edilən kitabların nüsxələri az olduğundan həmin nəşrlərdən istənilən nüsxədə almaq mümkün olmur.

2. MKS-də kənd təsərrüfatı ədəbiyyatının təbliği və aqro-sənaye birlikləri mütəxəssislərinə kitabxana-bibliografiya və informasiya xidmətinin təşkilinə dair metodik vəsaitlər yox dərəcəsidir.

3. Kənd təsərrüfatı mütəxəssislərinə və işçilərinə kitabxana xidmətinin daha operativ həyata keçirmək və təkmilləşdirmək üçün mərkəzi kitabxanada kənd təsərrüfatı ədəbiyyatı üzrə ayrıca «Abonement» şöbəsinin açılması daha məqsədəuyğun olardı.

Bütün bu nöqsanlara baxmayaraq, Abşeron rayon MKS-nin mütəxəssislərə, o cümlədən kəndli (fermer) təsərrüfatı mütəxəssislərinə kitabxana xidməti sahəsindəki fəaliyyətini uğurlu saymaq olar.

ƏDƏBİYYAT

1. «Azərbaycan kitabxanaçılıq cəmiyyəti»nin nizamnaməsi: layihə// Mədəni-maarif işi.-1990.-№3.-s.30

2. Azərbaycan Respublikasının iqtisadi və sosial coğrafiyası. Dərslük.-B.: «Maarif», 2000.-s.92.

3. Библиография: Общий курс.-М., 1981.-513 с

4. Xələfov A. Azərbaycanda kitabxana işinin mərkəzləşdirilməsinin bəzi yekunları və təkmilləşdirilməsi məsələləri.-Bax: Azərbaycanda kitabxana işinin mərkəzləşdirilməsi məsələləri. Elmi əsərlərin tematik məcmuəsi.-B., 1986.-S.9

5. Xələfov A. Kitabxanaşünaslığa giriş. Dərslük. III hissə.-B.: BDU-nun Nəşriyyatı, 2003.-313 s.

6. İsmayılov X., Baxşəliyev Z. Respublikada kitabxana işi yeniləşəcəkmi? //Həyat.-1991.-21 dekabr.

7. Ким М. Информационная работа массовой библиотеки в современных условиях.-В кн. В помощь массовым библиотекам.-М., 1979.-С.37.

8. Kitabxana işi haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu// Azərbaycan.- 1999.-14 mart.

9. Козотков Д.И. Некоторые проблемы информационно-библиографического обслуживания специалистов в условиях ЦБС.-Сов. Библиог.- 1975.-№ 2.-С.3-11.

10. Rayon statistika idarəsinin 2003-cü il məlumatı.

11. Abşeron rayon MKS-nin 1999-2002-ci il hesabatları.

Акиф Джафаров

**ОРГАНИЗАЦИЯ БИБЛИОТЕЧНОГО ОБСЛУЖИВАНИЯ
СЕЛЬСКО-ХОЗЯЙСТВЕННОГО СПЕЦИАЛИСТОВ И ВОП-
РОСЫ ЕЕ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ В УСЛОВИЯХ ЦБС**

РЕЗЮМЕ

В статье освещен многогранный опыт библиотеки сельских район Абицерона по организации и совершенствования обслуживания читателей в условиях централизации. Особое внимание удалено обобщению передового опыта пропаганды литературы и внедрению прогрессивных форм обслуживания читателей в специализированных библиотечных системах.

В статье проводятся ряд рекомендации направленных на улучшения и совершенствование организационных форм обслуживания читателей сельских районах республики с учетом особенностей и преимуществ централизованных библиотечных систем.